

Biuro Projektów Inżynierskich
Sp. z o.o. Sp. k.
12-100 Szczytno ul. Bolesława Chrobrego 1
tel. 503-153-643

EGZ. 1

PROJEKT TECHNICZNY

NAZWA ZAMIERZENIA BUDOWLANEGO	BUDOWA SIECI WODOCIĄGOWEJ WRAZ Z PRZYŁĄCZAMI W MIEJSCOWOŚCIACH JÓZEFIN, LASKOWIZNA, GMINA POŚWIĘTNE		
ADRES ZAMIERZENIA BUDOWLANEGO	JÓZEFIN, LASKOWIZNA, GM. POŚWIĘTNE		
KATEGORIA OBIEKTU BUDOWLANEGO	XXVI – sieć wodociągowa		
NAZWA JEDNOSTKI EWIDENCYJNEJ	143408_2 POŚWIĘTNE		
NAZWA I NUMER OBRĘBU EWIDENCYJNEGO ORAZ NUMERY DZIAŁEK EWIDENCYJNYCH	Działki nr ewid.: – 58, obręb 0006 Józefin – 27, 32/1, 32/2, 32/3, 143, obręb 0009 Laskowizna		
INWESTOR	GMINA POŚWIĘTNE UL. KRÓTKA 1 05-326 POŚWIĘTNE		
PEŁNIONA FUNKCJA PROJEKTOWA/ ZAKRES OPRACOWANIA	IMIE I NAZWISKO NR UPRAWNIEN SPECJALNOŚĆ	DATA OPRACOWANIA	PODPIS
PROJEKTANT BRANŻA SANITARNA	<i>mgr inż. Adam Wardecki</i> <i>WAM/0046/PWOS/06</i> <i>w specjalności instalacyjnej w</i> <i>zakresie sieci, instalacji i urządzeń</i> <i>cieplnych, wentylacyjnych,</i> <i>gazowych, wodociągowych i</i> <i>kanalizacyjnych</i>	13.02.2023 r.	
PROJEKTANT SPRAWDZAJĄCY BRANŻA SANITARNA	<i>mgr inż. Aleksandra Baran</i> <i>WAM/0035/POOS/14</i> <i>w specjalności instalacyjnej w</i> <i>zakresie sieci, instalacji i urządzeń</i> <i>cieplnych, wentylacyjnych,</i> <i>gazowych, wodociągowych i</i> <i>kanalizacyjnych</i>	13.02.2023 r.	

SPIS TREŚCI DO PROJEKTU TECHNICZNEGO

1. Oświadczenie Projektanta i Sprawdzającego	3
2. Kopia uprawnień i wpisu do Izby Inż. Bud. Projektanta i Sprawdzającego	4

CZĘŚĆ OPISOWA DO PROJEKTU TECHNICZNEGO

I. OPIS ROZWIĄZAŃ PROJEKTOWYCH..... 10

1. Dane techniczne inwestycji	10
-------------------------------------	----

II. SZCZEGÓŁOWE ROZWIĄZANIA PROJEKTOWE 10

1. Projektowana sieć wodociągowa	10
2. Materiały i uzbrojenie sieci.....	10

III. WARUNKI TECHNICZNE WYKONANIA 11

1. Warunki gruntowe.	11
2. Warunki wodne.....	12
3. Odwodnienie wykopów.	13
4. Szalunki i zabezpieczenia wykopów.....	13
5. Posadowienie rurociągów.	13
6. Roboty ziemne, podsypka, obsypka, zasypka, oznakowanie.	14
7. Próby szczelności.	14
8. Płukanie i dezynfekcja.....	14
9. Istniejące uzbrojenie.	15
10. Przejścia przez drogi, cieki, urządzenia wodne i uzbrojenie terenu.	15
11. Przeciwpowodzeniowe zabezpieczenie wodne.....	17
12. Roboty drogowe.....	17
13. Bloki oporowe.	18
14. Odbiory wykonanych robót.	18
15. Wytyczne realizacji.....	20
16. Uwagi końcowe.	21

CZĘŚĆ RYSUNKOWA

1. Profile podłużne projektowanych sieci (od RW-1 do RW-9).....	23
2. Rzut przejścia poprzecznego pod drogami (D-1).....	32
3. Szczegół montażu zasuw (węzłów) (D-2).....	33
4. Szczegół montażu hydrantów nadziemnych (D-3).....	34
5. Szczegół montażu hydrantu podziemnego (D-4).....	35
6. Obejma siodłowa do przyłączy (D-5)	36

Szczytno, 13.02.2023 r.

Oświadczenie projektanta o sporządzeniu projektu zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej

Ja, poniżej podpisany, po zapoznaniu się z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 poz. 2351) zgodnie z art. 34 ust. 3d tej ustawy oświadczam, że **projekt techniczny:**

Budowy sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowościach Józefin, Laskowizna, gmina Poświętne

został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej. Świadomy odpowiedzialności karnej za podanie w niniejszym oświadczeniu nieprawdy zgodnie z art. 233 Kodeksu Karnego, potwierdzam własnoręcznym podpisem prawdziwość danych zamieszczonych wyżej.

Opracowujący branży sanitarnej:

Sprawdzający branży sanitarnej:

CZĘŚĆ OPISOWA DO PROJEKTU TECHNICZNEGO

I. OPIS ROZWIĄZAŃ PROJEKTOWYCH

1. Dane techniczne inwestycji

Projektowane zagospodarowanie terenu obejmuje budowę sieci wodociągowej wraz z przyłączami oraz towarzyszącą infrastrukturą techniczną o parametrach:

- rura PE100 SDR17 PN10 Ø200 mm – 1 238,7 m
- rura PE100 SDR17 PN10 RC Ø200 mm – 401,4 m
- rura PE100 SDR17 PN10 RC Ø160 mm – 692,1 m
- rura PE100 SDR17 PN10 Ø110 mm – 12,8 m
- rura PE100 SDR17 PN10 Ø90 mm – 27,1 m
- rura PE100 SDR11 PN16 RC Ø90 mm – 6,3 m
- rura PE100 SDR11 PN16 Ø50 mm – 51,9 m
- rura PE100 SDR11 PN16 Ø40 mm – 181,5 m
- hydranty p.poż. nadziemne Ø80 mm – 9 kpl.
- hydranty p.poż. podziemne Ø80 mm – 1 kpl.

oraz uporządkowanie pozostałego terenu działek.

II. SZCZEGÓŁOWE ROZWIĄZANIA PROJEKTOWE

1. Projektowana sieć wodociągowa

Trasę sieci wodociągowej dostosowano do ukształtowania terenu, istniejącej zabudowy oraz nadziemnego i podziemnego uzbrojenia terenu. Sieć wodociągową zlokalizowano w pasie dróg gminnych oraz na terenie działki Skarbu Państwa – przejście pod dnem rzeki Rządza.

2. Materiały i uzbrojenie sieci

- a) Rurociągi - Zaprojektowaną sieć wodociągową należy wykonać w systemie z rur i kształtek z polietylenu klasy PE100 SDR17 PN10 przy układaniu rurociągów w wykopie otwartym oraz z rur PE100 SDR17 PN10 RC przy układaniu rurociągów bezwykopową metodą przewiertu sterowanego. Przyłącza wodociągowe wykonać z rur PE100 SDR11 PN16. Połączenia rur PE wykonać za pomocą zgrzewania doczołowego lub za pomocą kształtek elektrooporowych.
- b) Hydranty nadziemne – zaprojektowano hydranty nadziemne Ø 80mm w kompletnym wykonaniu wraz z zasuwą odcinającą Ø 80 mm, kolaniem stopowym żeliwnym Ø 80

mm. Przyłączenie hydrantów do sieci wodociągowej wykonać za pomocą trójnika PE oraz złączek zgrzewanych PE przejściowych na kołnierz stal $\varnothing$ 80 mm. Hydranty i zasuwy odcinające obudować skrzynką żeliwną do zasuw oraz obudowami betonowymi o średnicy min. 0,5m i grubości 0,1m

- c) Hydranty podziemne – zaprojektowano hydranty podziemne $\varnothing$ 80 mm w kompletnym wykonaniu wraz z zasuwą odcinającą $\varnothing$ 80 mm, kolaniem stopowym żeliwnym $\varnothing$ 80 mm, skrzynką hydrantową, osłoną odwadniacza hydrantu. Hydranty montowane w pozycji pionowej na rurociągach poziomych.
- d) Zasuwy – zaprojektowano zasuwy odcinające sieciowe oraz na przyłączach o średnicach DN 40, 50, 80, 100, 150, 200 mm klinowe, żeliwne kołnierzowe z klinem gumowym typoszereg ciśnieniowy PN16. Zasuwy powinny posiadać zabezpieczenie wewnętrzne i zewnętrzne przed korozją farbą proszkowo epoksydową o grubości 250 μ m i odpornością na przebicie 3 kV. Zasuwy wyposażać w klucz do zasuw, skrzynkę żeliwną, obudowę betonową skrzynki, tabliczkę wymiarową.
- e) taśma ostrzegawcza lokalizacyjna - taśmę należy ułożyć na obsypce piaskowej przykrywającej ułożoną sieć wodociągową na wysokości ok. 20 cm powyżej rury. Zaprojektowano taśmę koloru niebieskiego o szerokości 200 mm z zatopioną wkładką metalową. Końcówki taśmy przyłączyć do żeliwnych skrzynek zasuw.
- f) tabliczki - zaprojektowano tabliczki metalowe na słupkach stalowych osadzone w obudowie betonowej o wysokości min. 1,0 m (jeżeli istnieje taka możliwość można tabliczki montować na ścianach budynków)
- g) skrzynki żeliwne
- h) obudowy betonowe skrzynek
- i) bloki oporowe

III. WARUNKI TECHNICZNE WYKONANIA

1. Warunki gruntowe

W sporządzonej na potrzeby projektu budowlanego przez inż. Grzegorza Prusika opinii geotechnicznej stwierdzono, że na badanym terenie w gminie Poświętne występują proste warunki gruntowe.

W podłożu rozpatrywanego terenu występują osady holoceniskie i plejstoceniskie. Do holocenu zaliczono nasypy niebudowlane, do plejstocenu włączono gliny piaszczyste i piaski gliniaste przewarstwione piaskami drobnymi w stanie twaroplastycznym i lokalnie piaszczystym. W podłożu wydzielono 3 warstwy geotechniczne, dla których parametry określono metodą B korelacyjną na podstawie normy PN-EN ISO 14688-2:2006 w oparciu o określony w badaniach stopień zagęszczenia I_D dla gruntów

niespoistych i stopień plastyczności I_L dla gruntów spoistych w zależności od występowania. Występujące w podłożu badanego terenu warunki gruntowe należy uznać za proste.

Udokumentowane w podłożu fundamentowym grunty rodzime z wyłączeniem holoceniskich gruntów nasypowych posiadają dobre parametry nośności odpowiednie dla posadowienia projektowanej infrastruktury. W przypadku występowania gruntów nasypowych i organicznych w ich miejsce wykonać kontrolowany nasyp budowlany.

Głębokość przemarzania gruntów w badanym terenie wynosi 1,00 m zgodnie z normą PN – 81/B-03020.

2. Warunki wodne

W rejonie projektowanej sieci w gminie udokumentowano występowanie poziomu wód gruntowych.

Zaleca się wykonywanie budowy sieci wodociągowej w okresach suchych, poprzedzonych długotrwałymi okresami bezdeszczowymi, charakteryzujących się niskimi stanami wód podziemnych. Najlepszym okresem dla prowadzenia prac ziemnych jest pełnia lata. Zakłada się możliwość wahań lustra nawierconych wód w skali roku – w zakresie +/- 0,4 m od stanu zastalego.

Przewidywane warunki (gruntowe i wodne) w połączeniu z ogólnie płytko posadowioną siecią wodociagową wskazują na występowanie warunków gruntowo wodnych umożliwiających bezpośrednie posadowienie rurociągów. Jednakże w zależności od pory roku, w której wykonywane będą roboty budowlane należy liczyć się z lokalnie występującymi wodami podziemnymi, a wówczas miejscowe odwadnianie wykopów.

Zaleca się wizję lokalną w terenie przed przystąpieniem do wykonywania prac ziemnych.

Wykonawca opracuje własny system odwadniania wykopów z użyciem igłofiltrów.

Obszar gminy Poświętne, dla której projektowana jest sieć wodociągowa, położona jest w obszarach istniejącej zabudowy – wobec czego nie przewiduje się występowania wód podziemnych uniemożliwiających wykonanie robót.

Wnioski

- 1. Na podstawie Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalenia geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych (Dz. U. 2012 poz. 463) projektowany obiekt budowlany zaliczono do I-ej kategorii geotechnicznej.**

- 2. Wykonawca w zależności od pory roku, w jakiej będzie wykonywał poszczególne odcinki sieci wodociągowej winien przewidzieć odwodnienie odpowiednie do rodzaju prac, harmonogramu i technologii wykonania.**
- 3. Występujące w badanym terenie warunki gruntowo należy traktować jako proste (wg normy PN-02479).**

3. Odwodnienie wykopów

W rejonie projektowanych rozwiązań nie przewiduje się odwadniania wykopów, jednakże należy zwrócić uwagę na różnorodność występowania wód powierzchniowych w zależności od pory roku. Zaleca się wizję lokalną w terenie przed przystąpieniem do wykonywania prac ziemnych. Wykonawca opracuje własny system odwadniania wykopów z użyciem igłofiltrów, który zgodnie z STWIOR winien przedstawić do akceptacji Inspektorowi nadzoru oraz projektantowi.

4. Szalunki i zabezpieczenia wykopów

Budowę sieci wodociągowej poza terenem zabudowanym należy prowadzić w wykopach nieumocnionych. W terenie zabudowanym w miejscach zbliżenia do istniejącej zabudowy (ogrodzenia, drogi, budynku itp.) należy stosować zabezpieczenie wykopów w postaci szalunków. Szerokość wykopów szalowanych w trakcie prowadzonych robót nie powinna być szersza niż 1,4 m.

5. Posadowienie rurociągów

Projektuje się posadowienie rurociągów zgodnie z ukształtowaniem terenu na głębokości nie mniejszej niż 1,2 m pod poziomem terenu licząc od wierzchu rury. Przed przystąpieniem do wykonywania prac montażowych należy obowiązkowo zlecić uprawnionemu geodecie wytyczenie wszystkich zaprojektowanych elementów w terenie. Schemat ułożenia rurociągów przedstawiono w załącznikach graficznych. Nie dopuszcza się układania rurociągów bez warstw podsypki i wstępnego zagęszczenia podłoża – jeżeli grunt rodzimy spełnia wymagania stawiane dla podsypki i obsypki dopuszcza się jego ponowne wbudowanie. W trakcie wykonywania prac montażowych wszystkie prace związane z wykonywaniem podbudowy pod rurociągi należy bezwzględnie zgłaszać do odbioru robót zanikających, przed zakryciem. Każdorazowe zasypanie rurociągów bez wcześniejszego odbioru podłoża będzie traktowane jako roboty wykonane wadliwie z nakazem ponownego wykonania danego zakresu prac.

6. Roboty ziemne, podsypka, obsypka, zasypka, oznakowanie

Przed przystąpieniem do robót ziemnych należy bezwarunkowo wytyczyć w terenie trasę zaprojektowanej sieci oraz kolizje z istniejącym uzbrojeniem terenu.

W trakcie wykonywania robót ziemnych należy w pierwszej kolejności zdjąć i odłożyć na boku warstwę wierzchnią gruntu (ok. 15 cm), która zostanie ponownie wykorzystana do odtworzenia nawierzchni terenu. Wykopy pod rurociąg należy wykonywać koparkami do głębokości 20 cm mniejszej niż projektowana głębokość rurociągów. Pogłębienie wykopu o kolejną warstwę należy wykonać ręcznie w celu zachowania naturalnej struktury warstw ziemi. Szalowanie wykopu (jeżeli istnieje taka potrzeba) powinno następować stopniowo w miarę pogłębiania wykopu, przy czym przestrzeń czasowa odkryta w gruntach luźnych nie powinna wynosić więcej niż 0,4 m. Po wykonaniu wykopu należy przygotować podsypkę z kruszywa dowiezionego na budowę o grubości warstwy min. 20 cm. Po wstępnym zagęszczeniu podsypki ułożyć rurociąg zwracając uwagę na dokładne przyleganie warstwy dolnej rury do podłoża. Na ułożonym rurociągu wykonać obsypkę z tego samego materiału co podsypka, zagęścić ubijakami ręcznymi i ułożyć taśmę lokalizacyjną. Nie zakrywać złączy rur do czasu wykonania próby szczelności. Po wykonaniu próby szczelności, można przystąpić do zasypywania wykopów z jednoczesnym usuwaniem szalunków – jeżeli były stosowane. Przyjęto zasypkę wykopów gruntem rodzimym z jednoczesnym zagęszczeniem ubijakami mechanicznymi warstwami max. 30 cm. W przypadku wystąpienia gruntów nie sypkich, przed przystąpieniem do zasypki należy uzyskać akceptację projektanta. Warunki wykonania wykopów zostały określone w normie PN-B-10736 z 1999 r. „Roboty ziemne – wykopy otwarte dla przewodów wodociagowych i kanalizacyjnych. Warunki techniczne wykonania”.

7. Próby szczelności

Próby szczelności dla rurociągów wykonać w oparciu o normę PN-EN 1046 oraz PN-B-10725.

8. Płukanie i dezynfekcja

Po pozytywnym wyniku próby szczelności należy całą sieć dokładnie przepłukać wodą oraz przeprowadzić dezynfekcję podchlorynem sodu, zgodnie z obowiązującą normą branżową. Po przeprowadzeniu dezynfekcji, całą sieć należy ponownie przepłukać wodą, aż do zaniku zapachu chloru. Wodociąg może zostać oddany do eksploatacji po otrzymaniu pozytywnego wyniku badania wody przez Stację Sanitarno-Epidemiologiczną.

9. Istniejące uzbrojenie

W rejonie projektowanych rozwiązań technicznych występują następujące sieci uzbrojenia terenu:

- indywidualne przyłącza kanalizacyjne wraz z bezodpływowymi zbiornikami na ścieki bytowo-gospodarcze;
- indywidualne przyłącza wodociągowe wraz z ujęciami wodnymi;
- sieć kanalizacji deszczowej;
- przewody telekomunikacyjne;
- sieć elektroenergetyczna napowietrzna i podziemna;
- sieć gazowa (na mapach oznaczona jako projektowana).

W rejonie występowania kolizji wszystkie prace wykonywać ręcznie. Przed przystąpieniem do wykonywania prac poinformować gestorów sieci o terminie rozpoczęcia robót – zgodnie z uzgodnieniami. Przy punktach osnowy geodezyjnej prace ziemne wykonywać z zachowaniem szczególnej ostrożności nie naruszając ich posadowienia. W przypadku uszkodzenia lub zniszczenia po zakończonej inwestycji punkty osnowy należy wznowić lub odtworzyć przez jednostkę wykonawstwa geodezyjnego.

Adekwatnie do protokołów z narady koordynacyjnej, w trakcie wykonywania prac nie naruszyć uzbrojenia terenu, a prace ziemne na skrzyżowaniach z istniejącym uzbrojeniem powinny być wykonywane ręcznie pod nadzorem administratorów poszczególnych sieci.

Skrzyżowanie projektowanego wodociągu Ø200 mm z istniejącym gazociągiem wysokiego ciśnienia DN700 MP 5,5 MPa relacji Hołowczyce – Rembelszczyzna na terenie działki nr 143, obr. Laskowizna, gm. Poświętne wykonać zgodnie z uzgodnieniem Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. z dnia 06.10.2022 r. (znak: OR-DL.404.2.2022.48). Projektowany wodociąg w obrębie skrzyżowania z gazociągiem wykonać bezwykopową metodą przewiertu sterowanego na głębokości min. 1,0 m poniżej dolnej krawędzi rury gazowej.

10. Przejścia przez drogi, ciek, urządzenia wodne i uzbrojenie terenu

Skrzyżowania sieci wodociągowej z przeszkodami:

- Drogi gminne o nawierzchni asfaltowej – przejścia sieci wodociągowej pod drogą wykonać bezwykopową metodą przewiertu sterowanego rurą osłonową, urządzenia umieścić w rurach osłonowych na głębokościach wskazanych w części graficznej projektu. Przejścia przyłączy wodociągowych wykonać bezwykopową metodą

przewiertu sterowanego rurą wodociagową PE100 SDR11 PN16. Komory zlokalizować poza pasem drogowym. W przypadku lokalizacji sieci i przyłączy wodociagowych w poboczach dróg asfaltowych – ułożenie rurociągów metodą wykopu otwartego szalowanego.

- Drogi gminne o nawierzchni gruntowej – montaż sieci i przyłączy w wykopach otwartych szalowanych w miarę potrzeb. Po wykonaniu prac montażowych nawierzchnię dróg odtworzyć zgodnie z punktem roboty drogowe.
- Przejścia przez rzekę Rządza oraz lokalizacja sieci wodociagowej na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Rządza - budowę sieci wodociagowej PE100 SDR17 PN10 Ø200 mm pod dnem rzeki Rządza oraz na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Rządza wykonać bezwykopową metodą przewiertu sterowanego rurą osłonową PE100 SDR11 PN16 Ø315mm o długości 30,0 m zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym wydanym przez Dyrektora Zarządu Zlewni w Dębem oraz operatem wodnoprawnym na podstawie którego w/w została wydana, bez naruszania przedmiotowego obszaru wody płynącej, skarp oraz obudowy rzek w miejscu przejścia.
- Przejście pod ciekiem Dopływ spod Wólki Dąbrowickiej – ciek sklasyfikowany symbolem W, czyli grunty pod rowami. Budowę sieci wodociagowej PE100 SDR17 PN10 Ø200x11,9 mm wykonać bezwykopową metodą przewiertu sterowanego PE100 SDR11 PN16 Ø315x28,6 mm o długości 13,00 m, bez naruszania skarp, obudowy i dna rowu.
- Kable energetyczne, telekomunikacyjne – wykonać zgodnie z uzgodnieniami (kopie uzgodnień dołączone do opracowania)
- Napowietrzne słupy energetyczne – przy zbliżeniach zachować odległość min. 1,5m.
- W miejscach skrzyżowań projektowanej sieci z uzbrojeniem podziemnym należy wykonać ręczne wykopy kontrolne w celu dokładnego zlokalizowania i zabezpieczenia uzbrojenia przed uszkodzeniem.
- Minimalne odległości projektowanej sieci wodociagowej winny wynosić:
  - min. 2,0 m od znaków geodezyjnych, drzew i studni zagrodowych
  - min. 1,5 m od części podziemnych napowietrznych linii energetycznych
  - min. 1,0 m od kabli energetycznych Nn i Sn
  - min. 0,5 m od kabli teletechnicznych
  - min. 2,0 m od niepodpiwniczonych budynków

11. Przeciwpozarowe zabezpieczenie wodne

Wymagania w zakresie przeciwpozarowego zaopatrzenia w wodę zawarte są w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpozarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. 2009 nr 124 poz. 1030). W projekcie przewidziano możliwość korzystania z wody dla potrzeb pożarowych.

Na sieci wodociągowej zaprojektowano łącznie 9 kpl. hydrantów nadziemnych DN 80 i 1 kpl. hydrantu podziemnego DN 80, dostosowując ich lokalizację do przyszłej i istniejącej zabudowy.

12. Roboty drogowe

Projektowaną sieć wodociągową wraz z przyłączami zlokalizowano głównie w pasach dróg. Wszystkie prace ziemne wykonywane w poboczach sąsiadujących z ogrodzeniami posesji należy prowadzić w wykopach szalowanych, co ma na celu uchronienie (nienaruszenie) konstrukcji ogrodzeń. W przypadku zniszczenia na wykonawcy ciąży obowiązek odbudowania ogrodzeń i innych ewentualnych szkód.

Drogi gminne

Sieć wodociągową wykonać metodą przewiertu sterowanego oraz wykopu otwartego szalowanego. Przejścia poprzeczne sieci wodociągowej i przyłączy wodociagowych pod drogą asfaltową oraz sieć wodociągową zlokalizowaną w pasie utwardzonej części dróg gminnych należy wykonywać bezwykopową metodą przewiertu sterowanego. Sieć wodociągową wykonywaną w poboczach dróg gminnych należy wykonać metodą wykopu otwartego szalowanego.

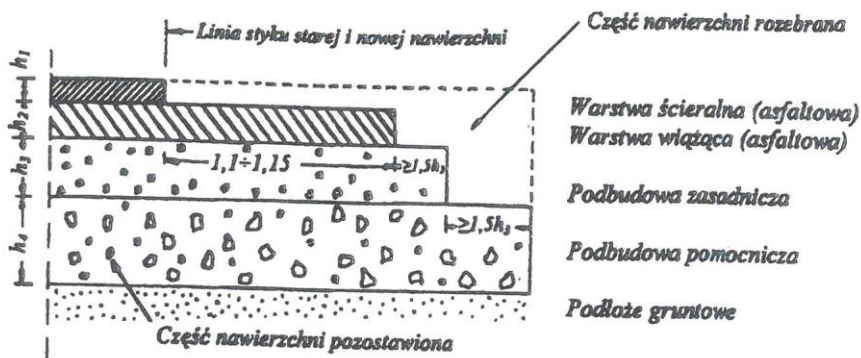
Wszystkie drogi gminne o nawierzchni gruntowej należy odbudować kruszywem żwirowo – piaskowym. Po wykonaniu wykopów, zmontowaniu wodociągów, należy przystąpić do zasypania wykopu materiałem mineralnym wraz z zagęszczeniem gruntu warstwami oraz wykonać nawierzchnię z kruszywa żwirowo – piaskowego dowiezionego frakcji 0-31,5 mm, wykonując dwie warstwy (10 i 8 cm) wraz z zagęszczeniem. Pobocza dróg przywrócić do stanu pierwotnego.

W przypadku budowy wodociągu metodą przewiertu sterowanego należy odtworzyć nawierzchnię do osi jezdni po stronie wpięcia do istniejącej sieci oraz po 2 m od osi przyłącza. W przypadku wykonywania inwestycji metodą wykopu otwartego należy odtworzyć całą szerokość nawierzchni jezdni oraz po 2 m od osi przyłącza do sieci.

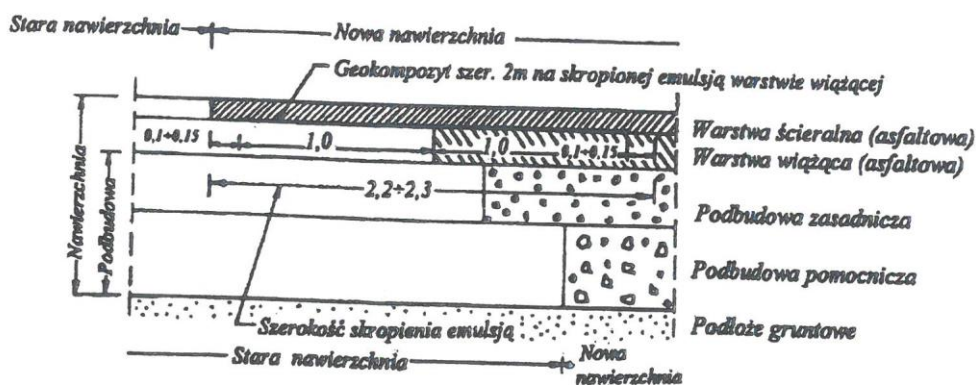
Nawierzchnię należy odtworzyć na konstrukcji KR3, tzw. metodą schodkową zgodnie z rysunkiem:

PRZYKŁAD POŁĄCZENIA NOWEJ I STAREJ NAWIERZCHNI

Rys. 1. Sposób rozebrania nawierzchni istniejącej

Rys. 2. Konstrukcja połączenia starej i nowej nawierzchni

13. Bloki oporowe

Bloki oporowe należy stosować zgodnie z BN-81/9192-05. Stosowanie bloków oporowych w budowie rurociągów z PE ogranicza się do stosowania przy mieszanych zestawach materiałowych (trójniki żeliwne, hydranty, itp.)

14. Odbiory wykonanych robót

Odbiorów robót należy dokonywać w oparciu o ustalenia następujących norm:

- PN-B-10725 Wodociągi,
- PN-B-10736 Roboty ziemne,
- PN-B-01700 Wodociągi i kanalizacje.

Rozróżniamy trzy rodzaje odbiorów wynikających z technologii i organizacji prowadzenia budowy, a mianowicie: odbiory robót zanikających, odbiory częściowe i odbiory końcowe. Odbiory robót zanikających dotyczą czynności wykonywanych przez Inspektora nadzoru inwestorskiego lub Projektanta, zakończone podpisaniem stosownego protokołu odbioru lub potwierdzenia w formie wpisu do Dziennika budowy.

Odbiory częściowe, w zakres których wchodzi:

- wykonanie wykopów
- wykonanie otuliny rurociągów (podsypka, obsypka)
- montaż rurociągów i armatury
- obsypka rurociągów i armatury
- zasypka wykopów wraz z odtworzeniem warstw wierzchnich
- pozytywna próba ciśnieniowa szczelności przewodów
- inwentaryzacja geodezyjna powykonawcza (szkic). Zestawienie długości sieci.

Odbioru częściowego dokonuje Komisja przy udziale Kierownika budowy, Inspektora nadzoru oraz przedstawiciela Inwestora.

Odbiór końcowy:

Dokonywany jest po całkowitym zakończeniu całości robót przed przekazaniem rurociągów do eksploatacji. Dopuszcza się dokonywanie odbiorów końcowych odcinków pod warunkiem złożenia następujących dokumentów:

- protokoły odbiorów częściowych
- dokumentację powykonawczą z naniesionymi zmianami powstałymi w trakcie wykonywania robót
- dziennik budowy
- atesty i aprobaty techniczne na zabudowane materiały
- oświadczenie kierownika budowy o wykonaniu robót zgodnie z obowiązującymi przepisami i doprowadzeniu terenu do stanu pierwotnego
- operat geodezyjny potwierdzony w Rejestrze zasobów geodezyjnych.

Odbioru końcowego dokonuje Komisja przy udziale Kierownika budowy, Inspektora nadzoru oraz przedstawiciela Inwestora. Po sprawdzeniu kompletności przedstawionych dokumentów, Komisja dokonuje przeglądu wykonanego zadania. Zakończenie przeglądu wynikiem pozytywnym umożliwia spisanie protokołu odbioru końcowego.

15. Wytyczne realizacji

Trasę projektowanej sieci wytyczyć geodezyjnie. Przy udziale Inwestora wyznaczyć pas terenu przewidziany do czasowego zajęcia na okres prowadzenia budowy. Roboty prowadzić z zachowaniem szczególnej ostrożności z uwagi na utrzymanie ruchu kołowego i pieszego. Sieć wykonywać odcinkami umożliwiając dojazd do posesji. Ruch pieszego w poprzek wykopów kierować w wyznaczone miejsca z zabudowanymi kładkami typu lekkiego. Przed rozpoczęciem robót powiadomić użytkowników terenów i dysponentów uzbrojenia. W miejscu krzyżowania się ciągów pieszego z wykopami należy wykonać przykrycie wykopów z barierkami dla przejścia pieszego. Wykopy prowadzone wzdłuż dróg powinny być zabezpieczone, oznakowane i oświetlone. Wszystkie roboty wykonać zgodnie z Decyzjami i uzgodnieniami będącymi załącznikami do projektu.

Roboty ziemne w pobliżu istniejącego uzbrojenia wykonywać ręcznie, a w pobliżu linii energetycznych po ich wyłączeniu. Praca koparki w pobliżu czynnych linii energetycznych jest zabroniona.

Inwestycje należy realizować zgodnie z następującymi normami i przepisami:

- PN-B-10736:1999 - Roboty ziemne. Wykopy otwarte dla przewodów wodociagowych i kanalizacyjnych. Warunki techniczne wykonania.
- PN-EN 1610:2002- Budowa i badania przewodów kanalizacyjnych.
- PN-EN 476:2001- Wymagania ogólne dotyczące elementów stosowanych w systemach kanalizacji grawitacyjnej.
- PN-EN 1671:2001- Zewnętrzne systemy kanalizacji ciśnieniowej.
- PN-EN 773: 2002- Wymagania ogólne dotyczące elementów w systemach kanalizacji ciśnieniowej.
- PN-B-10729:1999- Kanalizacja. Studzienki kanalizacyjne.
- PN-EN 1917:2004- Studzienki włączowe i niewłączowe z betonu niezbrojonego, z betonu zbrojonego włóknem stalowym i żelbetowe.
- PN-EN 124:2000- Zwieńczenia wpustów i studzienek kanalizacyjnych do nawierzchni dla ruchu pieszego i kołowego. Zasady konstrukcji, badania typu, znakowanie, kontrola jakości.
- PN-87/H-74051-00- Włazy kanałowe. Ogólne wymagania i badania.
- PN-EN 752-6:2002- Zewnętrzne systemy kanalizacyjne. Układy pompowe.
- PN-B-11111:1996- Kruszywa mineralne. Kruszywa naturalne do nawierzchni drogowych. Żwir i mieszanki.

- PN-B-11113:1996- Kruszywa mineralne. Kruszywa naturalne do nawierzchni drogowych. Piasek.
- PN-S-06102:1997- Drogi samochodowe. Podbudowy z kruszyw stabilizowanych mechanicznie.
- PN-S-96012:1997- Drogi samochodowe. Podbudowa i ulepszone podłoże z gruntu stabilizowanego cementem.
- PN-S-02205:1998- Drogi samochodowe. Roboty ziemne. Wymagania i badania.
- PN-84/S-96023- Konstrukcje drogowe. Podbudowa i nawierzchnia z tłucznia kamiennego.
- Warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlano- montażowych. Tom II. Instalacje sanitarne i przemysłowe.
- Warunki techniczne wykonania i odbioru sieci i instalacji. Centralny Ośrodek Badawczo- Rozwojowy Techniki Instalacyjnej INSTAL- Warszawa 2001.
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 2 kwietnia 2001r. w sprawie geodezyjnej ewidencji sieci i uzbrojenia terenu oraz zespołów uzgadniania dokumentacji projektowej (Dz.U. Nr 39, poz.445).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 06.02.2003r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych. (Dz. U. z 2003r. Nr 47, poz. 401).
- Instrukcja montażowa układania w gruncie rurociągów z PP-B, PVC i PE opracowana przez producenta.

a ponadto należy:

Przy wykonywaniu robót ziemnych i montażowych uwzględnić uwagi zawarte w uzgodnieniach dysponentów i właścicieli dróg, uzbrojenia pod i nadziemnego. Nawierzchnie dróg, wjazdów naprawić a teren doprowadzić do stanu pierwotnego.

16. Uwagi końcowe

1. Roboty należy wykonać wg „Warunków technicznych Wykonania i Odbioru Robót Budowlano – Montażowych” oraz Zarządzenia nr 62 MBiPMB
2. Przed przystąpieniem do robót, trasę rurociągów (wykopów) należy oznakować i zabezpieczyć zgodnie z przepisami i uzgodnieniami z właścicielami dróg i terenów
3. Wykopy wykonać jako wąskoprzestrzenne o ścianach ażurowo szalowanych w większości mechaniczne, w miejscach skrzyżowań z uzbrojeniem podziemnym prace ziemne wykonać ręcznie

4. W rejonie zabudowy należy wykonać przejścia (kładki dla pieszych).
5. W związku z brakiem szczegółowych danych o głębokościach posadowienia kabli energetycznych i telekomunikacyjnych, naniesione na profilach rzędne mogą okazać się nieścisłe, dlatego kable należy odszukać wykopami próbnymi. Przed przystąpieniem do wykonywania robót należy powiadomić użytkowników uzbrojenia i prace wykonać w razie potrzeby pod ich nadzorem.
6. Przy zbliżeniu się do słupów energetycznych zachować szczególną ostrożność a w razie potrzeby wykonać odpowiednie odciały i podpory
7. Przy zasypywaniu wykopów konieczne jest doprowadzenie gruntu zasypowego do możliwie maksymalnego zagęszczenia – współczynnik $I_s = 1,0$, dlatego wykop należy ubijać warstwami max. 30 cm.
8. Po zakończeniu robót teren należy przywrócić do stanu pierwotnego
9. W trakcie wykonywania robót montażowych należy na bieżąco (w odkrywce) dokonać pomiarów geodezyjnych inwentaryzacyjnych.
10. Wszystkie roboty objęte uzyskanymi Decyzjami wykonać i odebrać zgodnie z zapisami Decyzji wydawany przez odpowiednie organy.

Opracował:

*Specjalność instalacyjna w zakresie sieci,
instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych,
wodociagowych i kanalizacyjnych*

Sprawdziła:

*Specjalność instalacyjna w zakresie sieci,
instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych,
wodociagowych i kanalizacyjnych*